نمونه رایگان · بژیک bzhik.ir · حقوق مدنی ۲ اموال و مالکیت · شناسه محصول P45912

BZHIK.IR
گروه آموزشی بژیک

هر پنج فصل غیرحذفی کتاب | دو کد درس در یک فایل | شماره ماده قانون کنار هر حکم

۹۱ کادر «دقت کنید» | حذفیات رسمی هر دو کد در مقدمه | برگه جمع‌بندی برای مرور آخر

حقوق مدنی ۲

خلاصه اموال و مالکیت: انواع مال، مالکیت، انتفاع، ارتفاق و وقف

منبع: حقوق اموال و مالکیت – سید احمد هاشمی و ابراهیم تقی‌زاده، انتشارات مجد

کد درس: دانشگاه پیام نور – 1223226 · 1223027

آخرین به‌روزرسانی: آذر ۱۴۰۵

نمونه رایگان بژیک · P45912

نویسنده خلاصه //
تیم تألیف بژیک

مناسب برای رشته‌های //
حقوق؛ علوم قضایی؛ حقوق خصوصی (ارشد)

کیفیت //
به ترتیب فصل‌ها و گفتارهای کتاب

ساختار محتوا //
مواد قانون، کادرهای دقت کنید، برگه جمع‌بندی

۶۷ صفحه

۵ فصل کتاب

۹۱ کادر دقت کنید

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: P45912 · bzhik.ir

© Copyrights - bzhik.ir
WWW.BZHIK.IR

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

خلاصه حقوق مدنی ۲ اموال و مالکیت، هاشمی و تقی‌زاده (دانشگاه پیام نور)

پنج فصل کتاب: مفاهیم و کلیات، انواع مال، مالکیت، شاخه‌های مالکیت (حق انتفاع و حق ارتفاق)، وقف

منبع درس	حقوق اموال و مالکیت، سید احمد هاشمی و ابراهیم تقی‌زاده، انتشارات مجد. کتاب از مفهوم مال و دارایی و اقسام حق شروع می‌کند، بعد انواع مال و مالکیت را می‌آورد و با حق انتفاع، حق ارتفاق و وقف تمام می‌شود.
ترتیب فایل	فصل‌ها به ترتیب کتاب آمده‌اند و شماره هر فصل همان شماره کتاب است. فصل چهارم طبق حذفیات رسمی کنار گذاشته شده، برای همین بعد از فصل سوم مستقیم فصل پنجم می‌آید. کنار هر حکم شماره ماده قانون مدنی یا قانون مربوط نوشته شده تا با متن قانون تطبیق بدهید. حکم‌هایی که به هم شبیه‌اند و با هم اشتباه می‌شوند، در کادرهای «دقت کنید» جدا شده‌اند. در پایان فایل، برگه جمع‌بندی برای مرور آخر آمده است.

کد درس خود را پیدا کنید

کد درس	نام درس در گلستان	رشته و مقطع	واحد	حذفیات رسمی
1223226	حقوق مدنی ۲ اموال و مالکیت	حقوق، کارشناسی؛ علوم قضایی، کارشناسی	۲	فصل چهارم (مالکیت‌های خاص و ویژه) و مطالب پاورقی حذف است.
1223027	حقوق مدنی ۲ اموال و مالکیت	حقوق، کارشناسی؛ حقوق خصوصی، کارشناسی ارشد	۲	فصل چهارم (مالکیت‌های خاص و ویژه) و مطالب پاورقی حذف است.

هر دو کد یک منبع و یک حذفیات دارند. فصل چهارم و پاورقی‌های کتاب در این خلاصه نیامده است.

نمونه رایگان · بژیک bzhik.ir · حقوق مدنی ۲ اموال و مالکیت · شناسه محصول P45912

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

فصل اول: مفاهیم و کلیات

این فصل سه پایه درس را می‌سازد: **معنا و مفهوم مال، دارایی و اقسام حق (حق و حکم، حق مالی و غیرمالی، حق عینی و دینی).**

مبحث اول: معنا و مفهوم مال

گفتار اول: معنای لغوی مال

- «مال» واژه‌ای **عربی** است به معنای آنچه **«تملک‌پذیرد»**؛ نخست به **طلا و نقره** می‌گفتند و سپس به هر چیز **عینی ذخیره‌شدنی و تملک‌پذیر**؛ در فارسی به آن **«خواسته»** هم می‌گویند.
- واژه مال در گذر تاریخ دگرگون شده و **عرف** به‌تدریج مصادیق تازه‌ای به آن افزوده است؛ پس برای تعریف مال باید از **عرف** کمک گرفت.

گفتار دوم: معنای اصطلاحی مال

- در گذشته مال بیشتر **مادی، دیدنی و لمس‌شدنی** بود؛ امروز برخی اموال دیده و لمس نمی‌شوند (**حق سرقفلی، دیون و مطالبات**) و ارزش‌های غیرمادی مثل **علائم تجاری و مالکیت‌های فکری** گاه از اموال مادی ارزشمندترند.
- **قانون مدنی تعریفی از مال نکرده** و فقط **مصادیق و انواع** آن را در **باب اول از کتاب اول** آورده است. مبناهای تعریف حقوق‌دانان:

بند اول: مفید بودن

- مال چیزی است که **نیاز مادی یا معنوی** انسان را برآورد (نزدیک به تعریف **حقوق رم**)؛ سنگ بی‌ارزش مال نیست ولی اگر برای تزیین تراشیده شود، **مال** می‌شود.
- **ایراد: خون در بدن، دریا، هوا و نور خورشید** مفیدند ولی مال نیستند.

بند دوم: قابلیت اختصاص

- مال چیزی است که **قابلیت اختصاص به فرد** داشته باشد؛ دریا و هوا به حکم طبیعت قابل اختصاص نیستند.
- **ایراد:** برخی اشیا به سبب **کثرت و رایگان بودن** با وجود قابلیت اختصاص مال نیستند؛ **هوای فشرده در کپسول** و **امواج** به کنترل درآمده‌اند ولی همه می‌پذیرند مال نیستند.

بند سوم: جمع دو مبنا (مفید بودن و قابلیت اختصاص)

- برخی دو شرط را جمع کرده‌اند و **حقوق فرانسه** هم این دو را **شرط لازم** مال دانسته؛ **ایراد:** همان اشکال‌ها باقی است، مثل **خون در بدن** که مفید و مختص انسان است ولی مال نیست.

نمونه رایگان · بژیک bzhik.ir · حقوق مدنی ۲ اموال و مالکیت · شناسه محصول P45912

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: P45912 · bzhik.ir

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

بند چهارم: ارزش اقتصادی

- مال چیزی است که **قابل داد و ستد** باشد، **تقاضا** داشته باشد و **به پول ارزیابی** شود.
- **ایراد اول:** معلوم نیست ارزش **نسبی** است یا **مطلق**؛ عکس خانوادگی برای صاحبش ارزشمند است ولی دیگران برایش پول نمی‌دهند.
- **ایراد اساسی در حقوق ایران:** برای **مواد مخدر و مشروبات الکلی** پول پرداخت می‌شود ولی **شارع مالیت را از آن‌ها سلب** کرده؛ نزد فقها منافع باید **مشروع و حلال** (**منافع محلّله**) باشد و خرید و فروش این‌ها **باطل و حرام** است.
- چیزی که با تحول زمان **منفعت عقلایی** پیدا کند مال می‌شود: **سم مار** برای سرم‌سازی، **خون** برای تزریق، **سگ** برای کشف مواد مخدر.

> ⚠ دقت کنید: **صرف خرید و فروش چیزی برای مال دانستن آن کافی نیست؛ منفعت باید عقلایی و مشروع باشد.**

بند پنجم: واگذاری تعریف مال به عرف

- بسیاری از **فقها** مال را **بی‌نیاز از تعریف** دانسته و به **عرف** سپرده‌اند؛ مالیت **اعتباری عقلایی** است که از **رغبت مردم** برمی‌خیزد، پس **آب کنار رودخانه، هیزم جنگل و ریگ صحرا** مال نیستند.
- **امام خمینی (ره):** مال چیزی است که **متقاضی داشته باشد** و **عقلا بدان رغبت** کنند؛ چیزی که بی‌زحمت به دست آید (آب رودخانه، نور خورشید، هوای تنفس) مال نیست. بسیاری از **حقوق‌دانان اروپایی** هم گفته‌اند بهتر است **مردم مال را تعریف کنند.**

> ⚠ دقت کنید: حقوق‌دانان بر **مفید بودن، قابلیت اختصاص و ارزش اقتصادی** تکیه کرده‌اند؛ فقها معیار را **عرف و منفعت عقلایی مشروع** می‌دانند.

گفتار سوم: بررسی چند مصداق مبهم

بند اول: مال اندک

- در فقه میان **مال** و **ملک** فرق است: **مال** آن است که **عرف** دارای **ارزش مبادله** و **منفعت عقلایی** بداند؛ **ملک سلطه و تصرف** انسان بر چیزی است، **اعم از اینکه** ارزش مالی داشته باشد یا نه.
  - **هم ملک، هم مال:** خانه، اتومبیل، کتاب.
  - **مال هست، ملک نیست:** معادن، جنگل‌ها، اراضی موات و حیوانات وحشی **پیش از** درآمدن به تسلط مردم.
  - **ملک هست، مال نیست: یک دانه گندم**، کرم‌ها و حشرات؛ مالیت ندارند ولی دیگری **بی‌اجازه نمی‌تواند تصرف** کند (به نظر امام خمینی، **تیمم بی‌اجازه** با مشتی خاکِ تصرف‌شده **باطل** است).
- مال اندک **مال نیست** ولی بی‌ارزش و غیرقابل تملک هم نیست؛ اگر یک دانه ارزش نداشت، **یک خرمن گندم** هم ارزشی نداشت.

نمونه رایگان · بژیک bzhik.ir · حقوق مدنی ۲ اموال و مالکیت · شناسه محصول P45912

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: P45912 · bzhik.ir

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

بند دوم: مال آینده

- مالی که **به حکم طبیعت** و **به‌طور معمول** در آینده پدید آید و احتمالش نزد عرف **قریب به یقین** باشد، **مال** است؛ مثل میوه‌ای که **دانه بسته** است.
- شرط **پیش‌خرید میوه** رسیدن آن به **«بدوّ صلاح»** (نشانه رسیدن) است؛ وگرنه معامله به سبب **غرری بودن** باطل است.

بند سوم: نیروی کار انسان

- فقها بر **مالیت کار** صحه گذاشته‌اند؛ مسئولیت جبران خسارت در **جلوگیری از کار کارگر** با شخص **بیکار** فرق دارد، چون **عرف کار کارگر را مال** می‌شمارد؛ امام خمینی هم میان «مال» و «کار» فرقی نمی‌گذارد.

بند چهارم: مالیت انسان و اعضای بدن انسان

- از **قانون منع برده‌داری (۱۸۴۸ میلادی)** خرید و فروش انسان ممنوع است؛ درباره مالیت اعضای بدن **سه نظر** هست:
  - (۱) **نه مال، نه ملک:** انسان **امانتدار جسم** خویش است و **کرامت انسان** قیمت بازاری را نمی‌پذیرد؛ فقها **ربودن انسان** را مشمول **حد سرقت** نمی‌دانند.
  - (۲) **مالیت و جواز فروش:** به **بنای عقلا** انسان بر **تن و مال خود مسلط** است و **شارع آن را امضا** کرده است.
  - (۳) **مال نیست ولی عوض گرفتن مجاز است:** از باب **«حق اختصاص»** یا **«حق اولویت»** می‌تواند عضو را **مجانی اهدا** کند یا **عوض** بگیرد.
- **جمع‌بندی کتاب:** مالیت اعضا خلاف **کرامت انسان** است و پولی که به دهنده عضو داده می‌شود **تقدیر از عمل شایسته** اوست؛ ماهیت این عمل **«جعاله»** است، **نه «بیع»**.

بند پنجم: خون

- **امام خمینی (ره):** خرید و فروش خون **در غیر خوردن** جایز است و حرمت **منصرف به خوردن** است.
- **ماده ۸ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی (۱۳۳۴):** آزمایشگاه‌ها با **مجوز وزارت بهداری** خون خرید و فروش می‌کنند؛ یعنی **خون مالیت دارد**. مالیت به **شرایط زمان و مکان** بستگی دارد.

> ⚠ دقت کنید: خون **در بدن** مال نیست؛ خون **جداشده** در حقوق ایران **مالیت دارد** و با مجوز قابل خرید و فروش است.

بند ششم: مالیت برخی از حیوانات

- فقها در **باب متاجر** خرید و فروش سگ و خوک و نجاسات را از **تجارت‌های حرام** شمرده‌اند، ولی اگر **منفعت عقلایی** پیدا کنند حرمت برداشته می‌شود؛ معیار **انتفاع** است نه طهارت.
- استفاده‌های مشروع سگ: **(۱) نگهبانی و شکار** (خرید و فروشش **حلال**)؛ **(۲) جرم‌یابی و نجات** (بنا بر **«اصاله الصحه»** و **«اصاله الحلیه»**)؛ **(۳) امور پزشکی**، که عضو پیوندشده **عضو بدن انسان** و **دیگر نجس نیست**.

نمونه رایگان · بژیک bzhik.ir · حقوق مدنی ۲ اموال و مالکیت · شناسه محصول P45912

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: P45912 · bzhik.ir

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

- **سگ زینتی** منفعت **توهمی و غیرعقلایی** دارد و خرید و فروشش **جایز نیست**؛ کشتن سگ **هار** جایز، ولی کشتن سگ **دارای منفعت عقلایی حرام** و موجب **ضمان** به مالک است.

بند هفتم: حق کسب و پیشه و تجارت و سرقفلی

- **حق کسب و پیشه و تجارت** حقی است که **تاجر یا صنعتگر** در نتیجه **جلب مشتری و شهرت** خود برای محل کار قائل می‌شود (در فرانسه **«مالکیت تجاری»**)؛ **سرقفلی** پولی است که **در ابتدای اجاره مالک از مستأجر** می‌گیرد و **مبلغ نهایی‌اش را مالک تعیین** می‌کند.
- بیشتر **مجتهدان** حق کسب و پیشه را **غیرشرعی** دانسته‌اند؛ **شورای نگهبان (۱۳۶۳)** گفت **عنوان شرعی ندارد** و قانون **۱۳۷۶** آن را **غیرقانونی** اعلام کرد.
- **همه فقها** بالاجماع **اخذ سرقفلی** از سوی موجر را صحیح می‌دانند، بر مبنای **«اختیار مالکانه»**؛ سرقفلی برای مستأجر **حقی با ارزش مالی** می‌سازد که می‌تواند آن را **از مالک بگیرد** یا به **مستأجر دیگر** واگذار کند (**مواد ۶ تا ۱۰**).

⚠ دقت کنید: **سرقفلی** را **مالک در ابتدای اجاره** می‌گیرد و شرعاً پذیرفته است؛ **حق کسب و پیشه** را **تاجر در اثر** فعالیت خود قائل است و طبق قانون ۱۳۷۶ **پذیرفته نیست.**

مبحث دوم: دارایی

- در **معنای حقوقی**، دارایی **بسته‌ای** است که **مجموع حقوق و تکالیف مالی** شخص را در بر می‌گیرد؛ اصطلاح آن را **اوبری و رو** در **قرن ۱۹ میلادی** مطرح کردند و در فقه به آن **«ظرف ذمه»** می‌گویند.
- دارایی هم بخش **مثبت** (اموال و حقوق مالی) دارد و هم بخش **منفی** (بدهی‌ها)؛ اگر همه موجودی منفی هم باشد، **ظرف دارایی وجود دارد.**
- **حقوق غیرمالی در دارایی جای نمی‌گیرند**، ولی **آثار مالی** آن‌ها (مثل **نفقه و مهریه** ناشی از ازدواج) در دارایی است.

⚠ دقت کنید: دارایی = **فقط حقوق و تکالیف مالی**، **هم مثبت و هم منفی.**

گفتار اول: ویژگی وحدت و استقلال دارایی

- دارایی **کلی حقوقی مستقل از اجزای خود** است: موجودی کم و زیاد می‌شود ولی **ظرف** پابرجاست؛ بعد مثبت و منفی **اتحاد حقوقی** تجزیه‌ناپذیر می‌سازند (**«اصل وحدت دارایی»**). سه نتیجه دارد:

بند اول: تضمین دیون

- دارایی مثبت هر کس **ضامن دیون** اوست (**ماده ۲۰۹۲ قانون مدنی فرانسه:** از اموال **فعلی و آینده**)؛ طلبکار هر دین را **از هر نوع مال بدهکار** برمی‌دارد و **اموال مدیون وثیقه طلب طلبکاران** است.

بند دوم: جایگزینی

- مالی که **وارد دارایی** شود وثیقه طلبکاران است؛ اگر کارخانه فروخته و با پولش زمین خریده شود، **زمین** وثیقه می‌شود. اگر مال **در رهن** تلف شود، مالی که از **تلف‌کننده** گرفته می‌شود **جایگزین مال‌الرهانه** می‌گردد.

نمونه رایگان · بژیک bzhik.ir · حقوق مدنی ۲ اموال و مالکیت · شناسه محصول P45912

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: P45912 · bzhik.ir

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

بند سوم: انتقال دارایی به ورثه

- دارایی با **کل موجودی مثبت و منفی** پس از مرگ به **وراث** می‌رسد که **قائم‌مقام مورث**اند؛ نپذیرفتن آن را **«ردّ ترکه»** می‌گویند.

گفتار دوم: رابطه دارایی با شخصیت

- دارایی **وابسته به شخص** است و **بدون انسان** تصور نمی‌شود؛ **فردگرایان** از این، **چهار نتیجه** گرفته‌اند:

بند اول: تنها شخص می‌تواند دارایی داشته باشد

- **حیوانات** دارایی ندارند و دارایی **همیشه مالک مشخص** دارد؛ این قاعده در **رژیم مشترک مالی زوجین در فرانسه** نقد شده است.

بند دوم: هر شخصی لزوماً دارای دارایی است

- از **تولد**، حتی **نوزاد** دارایی دارد؛ دارایی **ظرفیت و پتانسیل** دارا شدن و مدیون شدن است، نه فقط آنچه **بالفعل** هست؛ پس **هیچ شخصی بدون دارایی نیست.**

بند سوم: هر شخص تنها یک دارایی دارد

- در **حقوق فرانسه** دارایی **قابل تجزیه نیست**؛ ولی امروزه **«دارایی اختصاصی»** پذیرفته شده (**حقوق آلمان** و **آنگلوساکسون**؛ فرانسه به‌صورت **محدود** در **قانون فوریه ۲۰۰۷**) و هر گروه طلبکار فقط از **همان دارایی** طلب می‌گیرد.
- **در حقوق ایران اموال موقوفه** نمونه دارایی مستقل است: **مالک ندارد**، **شخصیت حقوقی مستقل** دارد و **تا ابد پایدار** می‌ماند.

بند چهارم: دارایی از شخص جداشدنی نیست

- دارایی **تنها با فوت** از انسان جدا می‌شود؛ انسان زنده **خود دارایی** را نمی‌تواند واگذار کند، هرچند **اجزای** آن قابل واگذاری است.

> ⚠ دقت کنید: هر شخص **یک** دارایی دارد که **دو بعد** مثبت و منفی دارد، نه دو دارایی.

مبحث سوم: اقسام حق

- **فقها** حق را به **«حق‌الناس»** و **«حق‌الله»** تقسیم کرده و آن را در برابر **«حکم»** قرار داده‌اند؛ **حقوق‌دانان** حق را به **«حق مالی»** و **«حق غیرمالی»** تقسیم می‌کنند.

گفتار اول: تقسیم حق در برابر حکم

- **مشهور فقهای امامیه** برای حق **سه ویژگی** برشمرده‌اند:

نمونه رایگان · بژیک bzhik.ir · حقوق مدنی ۲ اموال و مالکیت · شناسه محصول P45912

این فقط بخشی از فایل اصلی است · نسخه کامل: P45912 · bzhik.ir

تهیه شده از: فروشگاه تخصصی منابع آزمونهای استخدامی "بژیک" (www.bzhik.ir)

بند اول: اسقاط‌پذیری حق

- **اولین و مهم‌ترین** ویژگی حق، **«زوال ارادی حق»** است و **ضابطه اصلی تمیز حق از حکم**؛ نمونه‌ها: **«ابراء»** در **حقوق دینی** و **«اعراض»** از مالکیت در **حقوق عینی**.
- به نظر **محقق اصفهانی** هرچه قابل اسقاط است از **حقوق بندگان** است و آنچه نیست **حکم** است؛ **شیخ انصاری:** هر صاحب حقی می‌تواند **حق خود را اسقاط** کند.

بند دوم: نقل‌پذیری حق

- صاحب حق می‌تواند حق را **با عوض یا مجانی** به دیگری منتقل کند؛ **اصل در موارد مشکوک «قابلیت نقل حق»** است.

بند سوم: انتقال‌پذیری حق

- «انتقال» یعنی رسیدن حق **به ارث**، که **جایز** است؛ ممنوعیت آن **استثنایی** و ناشی از **خصوصیت طرف حق** است. این سه ویژگی اصلی‌ترین **فارق حق و حکم** است.

> ⚠️ دقت کنید: **حق، برخلاف حکم، قابل اسقاط است؛ ابراء در حق دینی و اعراض در حق عینی است.**

گفتار دوم: تقسیم حق بر اساس حق مالی و غیرمالی

- ملاک تقسیم، **داخل یا خارج دارایی** بودن است؛ حقوق **سیاسی، خانوادگی و شخصی** وارد دارایی نمی‌شوند.

بند اول: حق غیرمالی (شخصی)

- نیازهای **مذهبی، سیاسی، خانوادگی و اخلاقی** را برمی‌آورد و **قابل قیمت‌گذاری نیست**: **حق ازدواج، ابوّت و بنوّت، حق ولایت، حق داشتن دارایی، حق حضور در انتخابات؛ حق تولیت** هم برای **رفع نزاع و نظم** است. ممکن است **آثار مالی** داشته باشد (**نفقه و مهریه**).
- **ویژگی‌ها: قابل توقیف و فروش** توسط طلبکاران نیست، **به پول قابل تقویم و قابل انتقال** نیست، **قابل اسقاط** نیست و **دائمی** است.
- **زوجیت** با **فسخ نکاح و طلاق** منحل می‌شود، ولی **«حق ازدواج»** تا **پایان عمر** باقی است.
- توجه: این فایل رایگان نیست و منحصراً برای سایت "بژیک" با آدرس اینترنتی www.bzhik.ir تهیه شده است. هرگونه کپی‌برداری، بازنشر، فروش مجدد یا اشتراک‌گذاری آن در گروه‌ها و کانال‌های تلگرامی و فضای مجازی شرعاً و قانوناً ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد.

بند دوم: حق مالی

- **حقوق مالی** در **دارایی** جای دارند و **امتیازاتی** است که جامعه برای **تأمین نیازهای مادی** به افراد داده؛ اجرای آن **منفعتی قابل تقویم به پول** می‌سازد.
- **ویژگی‌ها:** قابل **انتقال، قیمت‌گذاری، مبادله و اسقاط**؛ قابل **توقیف و فروش** توسط طلبکاران؛ نمونه: **حق مالکیت، حق انتفاع، حق مطالبه انجام کار معین**.

نمونه رایگان · بژیک bzhik.ir · حقوق مدنی ۲ اموال و مالکیت · شناسه محصول P45912

پایان نمونه رایگان

آنچه خواندید فقط بخشی از فایل اصلی «خلاصه حقوق مدنی ۲ اموال و مالکیت» بود: جلد و هفت صفحه اول از ۶۷ صفحه.

نسخه کامل این‌ها را هم دارد:

- ادامه فصل اول: حق مالی و غیرمالی، حق عینی و دینی و حقوق مالکیت فکری
- فصل دوم: انواع مال؛ اعیان و منافع، مفروز و مشاع، منقول و غیرمنقول، مثلی و قیمی، مشترکات عمومی، مباحات، انفال و مجهول‌المالک
- فصل سوم: مالکیت؛ عناصر و ویژگی‌ها، دامنه مالکیت، اثبات مالکیت و اسباب تملک
- فصل پنجم: حق انتفاع (عمری، رقبی، سکنی)، حق ارتفاق و حریم املاک
- فصل ششم: وقف؛ ارکان و شرایط، مالکیت موقوفه، اداره موقوفه و انحلال وقف
- برگه جمع‌بندی برای مرور آخر و کادرهای «دقت کنید» در همه فصل‌ها

برای تهیه نسخه کامل به صفحه همین محصول در بژیک بروید:

صفحه محصول P45912 در bzhik.ir

https://bzhik.ir/shop/دانلود-خلاصه-جزوه-حقوق-مدنی-2-اموال-و-مالکیت-هاشم-P45912/دانلود-خلاصه-جزوات-دروس-رشته-حقوق-پیام-نور-1223226-می-pdf.html